

8/7/05

**MINISTERIEEL BESLUIT HOUDENDE
BESCHERMING ALS MONUMENT, STADS- OF DORPSGEZICHT**

**DE VLAAMSE MINISTER VAN FINANCIËN EN BEGROTING EN RUIMTELIJKE
ORDENING,**

Gelet op de bijzondere wet van 8 augustus 1980 tot hervorming der instellingen, gewijzigd bij bijzondere wet van 8 augustus 1988, inzonderheid artikel 6, § 1, I, 7 ;

Gelet op het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003;

Gelet op het besluit van de Vlaamse Regering van 27 juli 2004 tot bepaling van de bevoegdheden van de leden van de Vlaamse Regering, gewijzigd bij besluit van de Vlaamse Regering van 15 oktober 2004;

Gelet op het ministerieel besluit van 30 april 2004 houdende ontwerp van lijst van voor bescherming vatbare monumenten, stads- en dorpsgezichten;

Gelet op het advies van de Koninklijke Commissie voor Monumenten en Landschappen van 12 mei 2005,

BESLUIT :

Artikel 1. Wordt beschermd, overeenkomstig de bepalingen van het decreet van 3 maart 1976 tot bescherming van monumenten, stads- en dorpsgezichten, gewijzigd bij de decreten van 18 december 1992, 22 februari 1995, 22 december 1995, 8 december 1998, 18 mei 1999, 7 december 2001 en 21 november 2003:

1° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als monument:

Manshovenhof, inclusief onmiddellijke agrarische omgeving met gekasseide dreven, gelegen te

Borgloon (Borgloon), Manshoven ;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 1e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 137B, 138D;

Heers, 8e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 135F, 140E.

2° Wegens de historische en sociaal-culturele waarde:

- als dorpsgezicht:

ruimere context van het Manshovenhof, gelegen te

Borgloon (Broekom), Manshoven ;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 1e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 135B, 135D, 140B, 141A;

Heers, 8e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 132B, 135D, 135G, 140F, 210, 213A, 222, 224C, 225A, 228, 229, 230, 231A, 24A.

3° Wegens de historische, sociaal-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

ongelukskruis in het Manshovenbos, gelegen te

Borgloon (Broekom), Manshoven ;

bekend ten kadaster:

Borgloon, 1e afdeling, sectie D, perceelnummer(s) 134G(DEEL).

4° Wegens de historische, sociaal-culturele en volkskundige waarde:

- als monument:

ongelukskruis aan veldwegel tussen Manshoven en Heks;

bekend ten kadaster:

Heers, 8e afdeling, sectie A, perceelnummer(s) 25.

Art. 2. Het algemeen belang dat de bescherming verantwoordt, wordt door het gezamenlijk voorkomen en de onderlinge samenhang van de volgende intrinsieke waarden gemotiveerd:

Historische en sociaal-culturele waarde van het *Manshovenhof*:

Het *Manshovenhof*, behorend tot het oude Loonse leen Manshoven (vermeld sinds de 14de eeuw), omvat bouwsporen die het gebouw in kern zeker terugvoeren tot de 17de eeuw. Het is een typisch Haspengouwse vierkantshoeve, op de Ferrariskaart nog als semi-gesloten weergegeven, die in fasen tot de huidige gesloten toestand is uitgegroeid.

In het bakstenen complex zijn de sporen van minstens drie bouwfasen te onderscheiden: de door een tweede bouwlaag volumetrisch geprononceerde combinatie van woon- en poorthuis die de rechterhoek aan straatzijde uitmaakt, omvat in stilistisch opzicht overduidelijk laat-17de- tot vroeg-18de-eeuwse sporen onder de vorm van bol- en kruiskozijsen; 18de-eeuwse sporen bleven bewaard in de voorste stalvleugel, hoewel slechts onder de vorm van getoogde deuren in een waarschijnlijk gerecupereerde kalkstenen omlijsting; de linker- en achtervleugel, respectievelijk uitgerust als dwarsschuur en stallingen, zijn volledig 19de-eeuwse constructies.

De hoeve bleef herkenbaar in zijn oorspronkelijke functionaliteit, waartoe in een niet geringe mate ook de oorspronkelijke context bijdraagt. Omhaagde tuin-, weiland- en boomgaardpercelen, doorsneden door de ter hoogte van de bebouwing nog gedeeltelijk gekasseide toegangsdreven stralen daarbij niet alleen een grote authenticiteit uit, maar dragen ook bij tot de hoge esthetische waarde van het geheel.

Historische en sociaal-culturele waarde van de omgeving van het *Manshovenhof*:

Het *Manshovenhof* is functioneel ingeplant in een imposante agrarische omgeving, afgeboord met uitgestrekte bospercelen, doorsneden door landwegen die het goed in verbinding stellen met dorpen en domeinen in de omgeving. Deze toestand is al als dusdanig geregistreerd door de Ferrariskaart (1771-77) en is van een bijzondere historische waarde.

Het geheel van bebouwing en omgeving is in ruimere zin is geïntegreerd in een uniek uitgestrekt cultuurlandschap met historische kasteeldorpen (Bommershoven, Sint-Pieters-Heurne, Heks, Widooie) en domeingoederen (Monnikenhof, Ter Hove), alternerend met een schitterend semi-ruraal kader van akkers, weiland en bossen, de verschillende elementen onderling verbonden door oude wegtracés, dat als geheel qua structuur en verschijningsvorm vrijwel onaangetast bleef door moderne stedenbouwkundige ingrepen.

Historische, sociaal-culturele en volkskundige waarde van het herdenkingskruis in het *Manshovenbos*:

Het kruis is geplaatst in 1928 en herdenkt niet alleen een tragisch ongeluk, maar toont en bevestigt het eigendomsrecht van de kasteelheer van Heks over het gebied, dat al vanaf de 18de eeuw tot het jachtterritorium van het kasteel behoort.

Historische, sociaal-culturele en volkskundige waarde van het *begijnekruis*:

Het *begijnekruis*, geplaatst omstreeks 1622, is een oud voorbeeld van een ongeluiskruis, dat bovendien nog in situ bewaard bleef en als dusdanig getuigt van het oude (volks)gebruik om langs wegen allerhande devotie-monumenten op te richten.

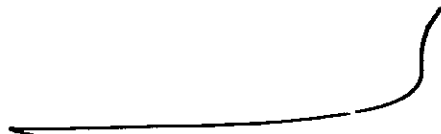
Art. 3. Met het oog op de bescherming zijn van toepassing:

- A. De beschikkingen van het besluit van de Vlaamse regering van 17 november 1993 tot bepaling van de algemene voorschriften inzake instandhouding en onderhoud van monumenten en stads- en dorpsgezichten (Belgisch Staatsblad 10 maart 1994).

Brussel,

8 JUL 2005

Vlaams minister van Financiën en Begroting en Ruimtelijke Ordening,

Dirk VAN MECHELEN